ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1329
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/11/2026

ΣΥΡΙΖΑ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ανάπτυξης

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Ανάγκη άμεσων μέτρων για τη στήριξη των ελαιοπαραγωγών της Ηλείας και την προστασία της εγχώριας ελαιοκομικής παραγωγής»

Σε ιδιαίτερα δυσχερή θέση βρίσκονται οι ελαιοπαραγωγοί της Ηλείας καθώς η έναρξη της ελαιοκομικής περιόδου 2026-2027 συνοδεύεται από σημαντική υποχώρηση των τιμών παραγωγού, υψηλό κόστος καλλιέργειας και έντονη αβεβαιότητα ως προς τη διάθεση του προϊόντος. Η κατάσταση αυτή απειλεί τη βιωσιμότητα χιλιάδων αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε μια περιοχή όπου η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί βασικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας και σημαντική πηγή εισοδήματος για πολλές οικογένειες.

Το μέγεθος του προβλήματος αναδείχθηκε κατά τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2026 στο Εργατικό Κέντρο Αμαλιάδας με πρωτοβουλία της τοπικής ομάδας παραγωγών και τη συμμετοχή εκπροσώπων των ελαιοπαραγωγών και τοπικών φορέων. Όπως επισημάνθηκε, η τιμή του ελαιολάδου στην περιοχή μετά βίας φτάνει τα 3,5 ευρώ ανά κιλό, την ώρα που οι παραγωγοί καλούνται να ανταποκριθούν σε ιδιαίτερα αυξημένες δαπάνες για καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια, αγροεφόδια, καλλιεργητικές εργασίες και συγκομιδή.

Η διαμορφούμενη κατάσταση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα για το κατά πόσον οι σημερινές τιμές καλύπτουν το πραγματικό κόστος παραγωγής και επιτρέπουν στους ελαιοκαλλιεργητές να εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές εισόδημα. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το ενδεχόμενο οι παραγωγοί να αναγκάζονται να διαθέτουν το προϊόν τους σε τιμές που δεν ανταποκρίνονται στις παραγωγικές τους δαπάνες ενώ η αδυναμία απορρόφησης της παραγωγής σε βιώσιμες τιμές εντείνει την οικονομική ασφυξία.

Στο πλαίσιο της σύσκεψης τέθηκε, μεταξύ άλλων, το αίτημα προστασίας της τιμής παραγωγού σε επίπεδα τουλάχιστον 5 ευρώ ανά κιλό και οικονομικής ενίσχυσης των ελαιοπαραγωγών ώστε να αντιμετωπίζονται οι απώλειες που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ κόστους παραγωγής και τιμής πώλησης. Η διεκδίκηση αυτή αναδεικνύει την ανάγκη εξέτασης άμεσων και στοχευμένων μέτρων εισοδηματικής στήριξης με αξιοποίηση των διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Ιδιαίτερη διάσταση του προβλήματος αποτελεί το ενεργειακό κόστος, ιδίως για τις αρδευόμενες ελαιοκομικές εκμεταλλεύσεις. Παρά τις αλλαγές στο αγροτικό τιμολόγιο «ΓΑΙΑ», από την 1η Απριλίου 2026 η χρέωση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώνεται στα 0,085 €/kWh για παροχές χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές, ενώ για παροχές με ληξιπρόθεσμες οφειλές παραμένει στα 0,105 ή 0,110 €/kWh, ανάλογα με την κατηγορία. Οι πρόσθετες επιβαρύνσεις των λογαριασμών και οι συσσωρευμένες οφειλές δυσχεραίνουν περαιτέρω τη λειτουργία των εκμεταλλεύσεων. Η ανάγκη για προσιτό αγροτικό ρεύμα, βιώσιμη ρύθμιση χρεών και ενίσχυση της ενεργειακής αυτοπαραγωγής παραμένει επιτακτική.

Παράλληλα, οι παραγωγοί εκφράζουν έντονο προβληματισμό για τις εισαγωγές ελαιολάδου από τρίτες χώρες, ιδίως όταν αυτές πραγματοποιούνται υπό καθεστώς δασμολογικών προτιμήσεων, καθώς και για την επάρκεια των ελέγχων στην προέλευση, την ποιότητα και τη διακίνηση του προϊόντος. Η διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, η αντιμετώπιση των παράνομων ελληνοποιήσεων και η πλήρης ιχνηλασιμότητα αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την προστασία της εγχώριας παραγωγής και των καταναλωτών. Ταυτόχρονα, απαιτείται η αξιολόγηση των επιπτώσεων των εμπορικών συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ελληνικό ελαιοκομικό τομέα και η ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επιπλέον, η ανάγκη στήριξης των παραγωγών καθιστά αναγκαία την εξέταση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών εργαλείων παρέμβασης στην αγορά. Ειδικότερα, το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης ενίσχυσης ιδιωτικής αποθεματοποίησης για το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κατόπιν των προβλεπόμενων αποφάσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αξιοποίηση ενός τέτοιου μηχανισμού θα μπορούσε να εξεταστεί ως μέσο προσωρινής αποσυμφόρησης της αγοράς σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της.

Αντίστοιχα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115, στο άρθρο 33, περιλαμβάνει το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές στους τομείς που μπορούν να λάβουν συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη, υπό τους όρους της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Συνεπώς, τίθεται ζήτημα εξέτασης της δυνατότητας αξιοποίησης του συγκεκριμένου εργαλείου στο πλαίσιο του ελληνικού Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ, με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητας των ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων.

Σημαντικό πρόβλημα αποτελούν και οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, καθώς τα ολοένα συχνότερα ακραία καιρικά φαινόμενα επιβαρύνουν την παραγωγή και αυξάνουν την οικονομική ανασφάλεια των καλλιεργητών. Οι ελαιοπαραγωγοί της Ηλείας επισημαίνουν ότι οι αποζημιώσεις που λαμβάνουν για τις ζημιές που υφίστανται είναι ανεπαρκείς, γεγονός που καθιστά αναγκαία την επικαιροποίηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ, την επιτάχυνση των διαδικασιών εκτίμησης και την καταβολή αποζημιώσεων που ανταποκρίνονται στην πραγματική έκταση της ζημίας.

Τέλος, η στήριξη της εγχώριας ελαιοκομίας προϋποθέτει παρεμβάσεις και στην εμπορική διάθεση του προϊόντος. Η ενίσχυση της τυποποίησης, των συνεταιρισμών και των ομάδων παραγωγών, η διεύρυνση των δυνατοτήτων πρόσβασης στη λιανική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης οικονομικότερων οικογενειακών συσκευασιών, καθώς και η αξιοποίηση του ελαιολάδου στις δημόσιες προμήθειες τροφίμων μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ζήτησης και στη δικαιότερη κατανομή της προστιθέμενης αξίας.

Η ελληνική ελαιοκομία δεν μπορεί να στηρίζεται αποκλειστικά στην αντοχή των παραγωγών απέναντι στις διακυμάνσεις της αγοράς. Απαιτείται ολοκληρωμένη στρατηγική, που θα συνδυάζει την άμεση προστασία του αγροτικού εισοδήματος με τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη

διαφάνεια στην αγορά και την αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων στήριξης. Η απουσία ουσιαστικών παρεμβάσεων κινδυνεύει να οδηγήσει σε περαιτέρω συρρίκνωση της παραγωγικής δραστηριότητας, με σοβαρές συνέπειες για την τοπική οικονομία και την κοινωνική συνοχή της Ηλείας.

Επειδή, η διατήρηση της ελαιοκαλλιέργειας αποτελεί ζήτημα οικονομικής επιβίωσης για χιλιάδες αγροτικές οικογένειες και προϋπόθεση βιώσιμης ανάπτυξης της ελληνικής υπαίθρου,

Επειδή, η συμπίεση των τιμών παραγωγού, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος ενέργειας, καυσίμων και αγροεφοδίων, απειλεί τη βιωσιμότητα των ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων,

Επειδή, η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει διαφάνεια και αποτελεσματικούς ελέγχους στην αγορά, να προστατεύει το αγροτικό εισόδημα και να αξιοποιεί κάθε διαθέσιμο εθνικό και ευρωπαϊκό εργαλείο για τη στήριξη της παραγωγής,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. **Ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για τη μείωση του κόστους παραγωγής των ελαιοκαλλιεργητών, ιδίως ως προς το αγροτικό πετρέλαιο, την ηλεκτρική ενέργεια, τα λιπάσματα και τα λοιπά αγροεφόδια; Προβλέπεται ειδικό πρόγραμμα στήριξης των ελαιοπαραγωγών για την τρέχουσα ελαιοκομική περίοδο 2026-2027;**
2. **Προτίθεται η κυβέρνηση να θεσπίσει έκτακτα μέτρα εισοδηματικής ενίσχυσης των ελαιοπαραγωγών, λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό κόστος παραγωγής και τις ιδιαίτερα χαμηλές τιμές διάθεσης του ελαιολάδου; Έχει εξεταστεί η δυνατότητα κάλυψης μέρους της διαφοράς μεταξύ τεκμηριωμένου κόστους παραγωγής και τιμής πώλησης, στο πλαίσιο των επιτρεπόμενων εθνικών και ευρωπαϊκών ενισχύσεων; Διαθέτει το Υπουργείο επικαιροποιημένα στοιχεία για το μέσο κόστος παραγωγής ελαιολάδου, ανά περιοχή και κατηγορία εκμετάλλευσης, και πώς αξιολογεί το αίτημα των παραγωγών για προστασία της τιμής τους τουλάχιστον στα 5 ευρώ ανά κιλό;**
3. **Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε περαιτέρω μείωση της τιμής του αγροτικού ηλεκτρικού ρεύματος, εξετάζοντας τη δυνατότητα διαμόρφωσής της στα 0,07 €/kWh; Ποια μέτρα σχεδιάζει για τη βελτίωση των όρων ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών, την αποτροπή διακοπών ηλεκτροδότησης παραγωγικών εκμεταλλεύσεων και την ενίσχυση της ενεργειακής αυτοπαραγωγής και αυτοκατανάλωσης από αγρότες, συνεταιρισμούς και ομάδες παραγωγών;**
4. **Ποια είναι τα διαθέσιμα στοιχεία για τις εισαγωγές ελαιολάδου από τρίτες χώρες, ιδίως για τις ποσότητες που εισήχθησαν υπό καθεστώς δασμολογικών προτιμήσεων κατά το 2025 και το πρώτο εννεάμηνο του 2026; Πόσοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν κατά το ίδιο διάστημα ως προς την προέλευση, την ποιότητα, την ιχνηλασιμότητα και τη διακίνηση του εισαγόμενου ελαιολάδου και ποιες παραβάσεις διαπιστώθηκαν; Προτίθεται η κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλίες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των σχετικών εμπορικών συμφωνιών και την προστασία της εγχώριας παραγωγής από αθέμιτες πρακτικές;**
5. **Έχει εξεταστεί η δυνατότητα ενεργοποίησης μηχανισμού ενίσχυσης ιδιωτικής αποθεματοποίησης ελαιολάδου, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013; Προτίθεται η κυβέρνηση να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εξέταση εφαρμογής του συγκεκριμένου μέτρου, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις σοβαρής διαταραχής της αγοράς, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η πίεση στις τιμές παραγωγού;**

6. **Προτίθεται η κυβέρνηση να εξετάσει την ένταξη του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών στο καθεστώς της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης, αξιοποιώντας τις δυνατότητες του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115; Εάν ναι, με ποιον σχεδιασμό και σε ποιο χρονοδιάγραμμα θα μπορούσε να προχωρήσει η σχετική τροποποίηση του ελληνικού Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ;**
7. **Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των ζημιών στην ελαιοπαραγωγή από ακραία καιρικά φαινόμενα; Εξετάζεται η αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να διασφαλίζονται ταχύτερες εκτιμήσεις, επαρκείς αποζημιώσεις και κάλυψη των ζημιών που συνδέονται με τις νέες συνθήκες της κλιματικής κρίσης;**
8. **Ποια μέτρα σχεδιάζει η κυβέρνηση για τη διεύρυνση της εγχώριας διάθεσης του ελαιολάδου και την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών; Εξετάζεται η ενίσχυση της παρουσίας τυποποιημένου ελαιολάδου από εγχώριους παραγωγούς και συνεταιρισμούς στα δίκτυα λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών συσκευασιών έως πέντε λίτρων, καθώς και η ευρύτερη αξιοποίηση του ελαιολάδου στις προμήθειες τροφίμων για στρατιωτικές μονάδες, νοσοκομεία, δομές φροντίδας ηλικιωμένων και άλλες δημόσιες δομές σίτισης, με τήρηση του ισχύοντος πλαισίου δημοσίων συμβάσεων;**
9. **Προτίθεται η κυβέρνηση να θεσπίσει ολοκληρωμένο μηχανισμό παρακολούθησης της διαμόρφωσης της τιμής του ελαιολάδου από τον παραγωγό έως τον τελικό καταναλωτή, ώστε να καταγράφονται το πραγματικό κόστος παραγωγής, τα περιθώρια εμπορίας και η κατανομή της προστιθέμενης αξίας στην εφοδιαστική αλυσίδα; Ποια συγκεκριμένα μέτρα προβλέπονται για την ενίσχυση των συλλογικών σχημάτων παραγωγών, της τυποποίησης και της απευθείας πρόσβασής τους στην αγορά;**

Οι Ερωτώντες/ώσες και Βουλευτές/τριες

Αναστασοπούλου Ζωή

Γιαννούλης Χρήστος

Παππάς Νικόλαος

Αμανατίδης Ιωάννης

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ακρίτα Ελένη (Έλενα)

Ακριώτου Θεοδώρα

Βαρδάκης Σωκράτης

Καριπίδης Ιωάννης

Παπαηλιού Γεώργιος